Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat în ședință publică la 4 aprilie 2024
Cererea de apel a reclamantului Ruslan Stelea a fost depusă la 5 aprilie 2024
Hotărârea motivată a fost întocmită la 27 mai 2024

Dosarul nr. 2-23382/23
2-23161209-12-2-13112023

H O T Ă R Î R E
în numele legii

04 aprilie 2024 municipiul Chișinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru

Instanța compusă din:
Președinte de ședință, judecătorul - Ecaterina Silivestru,
Grefierul - Alexandra Danilova,
Cu participarea: reprezentantului pârâtului Ministerului Justiție al RM– Teodor Stelea,

examinând în sediul instanței, în ședință de judecată publică, în ordine contencioasă cauza civilă inițiată la cererea de chemare în judecată formulată de către Ruslan Stelea, Rodica Stelea împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei, încasarea prejudiciului moral,

a constatat :

Argumentele participanților la proces.

1. La 13 noiembrie 2023 Ruslan Stelea și Rodica Stelea au depus cerere de chemare în judecată în contradictoriu cu Ministerul Justiției al RM, cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanții Ruslan Stelea și Rodica Stelea au indicat că în cadrul procesului de insolvabilitate, intentat față de S.R.L. ,,Norelit Investgrup", au fost recunoscuți în calitate de creditori garantați, asupra patrimoniului debitorului insolvabil, și anume asupra apartamentelor nr. *****și nr. ***** numere cadastrale *****și *****, situate în blocul locativ din str. *****, cu creanțe garantate validate în mărime de 735015,64 lei și respectiv 920152,74 lei, fapt confirmat prin tabelul definitiv consolidat al creanțelor, care potrivit art. 143 alin. (8) a Legii insolvabilității, are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.
3. Au menționat că la data de 06 iulie 2022, prin intermediul Î.S. ,,Poșta Moldovei", în adresa Judecătoriei Bălți sediul Central, creditorii S.R.L. ,,Norelit Investgrup", Ruslan Stelea și Rodica Stelea și alți 25 de creditori au depus cererea introductivă colectivă în temeiul art. 115 alin. 1 lit. d), art. 217 alin. (1), 226, 63 alin. (4) din Legea insolvabilității, prin care s-a cerut revocarea planului procedurii de restructurare a S.R.L. ,,Norelit Investgrup" acceptat de adunarea

creditorilor din 07 mai 2020 și confirmat prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul Central din 12 iunie 2020, cu înlăturarea A.A. Gîrleanu Natalia de la gestiunea debitorului și intentarea față de S.R.L. „Norelit Investgrup” a procedurii falimentului ca rezultat al nerespectării și neexecutării planului procedurii de restructurare și numirea în calitate de lichidator al S.R.L. „Norelit Investgrup”, administratorul autorizat Vitalie Melnic, autorizație nr. 157 din 19 ianuarie 2015.

4. Totodată reclamanții Ruslan Stelea și Rodica Stelea au consemnat că la data de 29 iulie 2022 au depus separat și repetat cerere introductivă. Cererea introductivă având statut de cerere de chemare în judecată, a fost înregistrată în cadrul dosarului cauzei nr. 2i-37/2019 debitor S.R.L. „Norelit Investgrup”.

5. Au subliniat că art. 217 alin. (1) și art. 226 din Legea insolvabilității în coroborare cu art. 115 alin. 1 lit, d) din aceeași lege, obligă judecătorul să soluționeze cererea într-un termen expres prevăzut de lege 5 zile din momentul înregistrării. *Ab initio,* instanța de insolvabilitate urma să țină cont de prevederile legale art. 115 alin. 1 lit. d) care statuează expres că termenul limită de examinare a cererii introductive în cazul nerealizării planului este de 5 zile, fiind un termen obligatoriu pentru judecător, și nu poate fi interpretat sau extins, nefiind prevăzute excepții, aceasta se examinează în temeiul cererii și referințelor depuse, adică nu prevede expres prezența părților.

6. Astfel, Curtea de Apel Chișinău, ca instanță de recurs, în cadrul căreia se examinează recursurile asupra majorității cauzelor de insolvabilitate din Republica Moldova, prin decizia din 13 octombrie 2020, dosar nr. 2-19112680-02-2ri-21052020, a subliniat că se evidențiază necesitatea examinării cererii introductive depuse ca rezultat a încălcării și nerealizării planului în termenul de 5 zile prevăzut de Legiuitor, la art. 115 alin. (1) lit. d) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

7. Deși legislația națională nu oferă o descifrare a noțiunii de „termen rezonabil”, Legea insolvabilității prevede expres în art. 115 alin, (1) lit. d) termenul de 5 zile, legiuitorul a impus respectarea unui astfel de termen pentru înfăptuirea actului de justiție menționat. Atât legislația națională, cât și cea internațională subliniază importanța faptului că justiția trebuie să fie administrată fără întârzieri de natură de a-i compromite eficacitatea și credibilitatea, statul fiind responsabil pentru activitatea ansamblului serviciilor sale, inclusiv ale instanțelor de judecată.

8. Prin încheierea din 26 septembrie 2022 a Judecătoriei Bălți sediul Central a fost admisă cererea de accelerare depusă de către Rodica Stelea privind neexaminarea în termen de 5 zile a cererii introductive, s-a constatat tergiversarea examinării cauzei, s-a obligat judecătorul să soluționeze cererea introductivă în cel mult 5 zile lucrătoare. Încheierea are puterea lucrului judecat însă neexecutată până acum.

9. Acțiunile judecătorilor Valeriu Pădurari și Ion Popescu din cadrul Judecătoriei Bălți au condus la imposibilitatea executării creanțelor validate a creditorilor S.R.L. „Norelit Investgrup” și acumularea unor noi cheltuieli curente, care din momentul depunerii cererii introductive depășește suma de 2 milioane de lei, sumă care constă din onorariul fix al administratorului autorizat și al angajaților debitorului, sumă care urmează a fi achitată de către creditorii validați conform prevederilor Legii insolvabilității. Este evident că, dacă instanța de insolvabilitate ar fi examinat cererea introductivă în termenul stabilit de lege, nu ar fi fost acumulate noi datorii și creanțelor creditorilor ar fi fost demult executate. Până la momentul depunerii cererii de chemare în judecată cererea introductivă nu a fost soluționată.

10. Astfel, statul poartă răspundere pentru acțiunile ilegale ale judecătorilor din cadrul Judecătoriei Bălți, acțiuni întreprinse intenționat pentru a îngrădi dreptul S.R.L. „Norelit Investgrup” de a-și recupera creanțelor validate și la soluționarea cererilor introductive depuse de

creditori în termenul prevăzut expres de lege în 5 zile, dar nu ani de zile. Or, într-un stat contemporan democratic, aflarea adevărului și înfăptuirea corectă a justiției ar trebui să constituie principii fundamentale pentru toate organele judiciare, legislative și executive.

11. Conducându-se de prevederile legale articolului 2 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, reclamanții au solicitat constatarea încălcării dreptului la judecare în termenul expres prevăzut de lege a cererii introductive depuse pe 06 iulie 2022 și 29 iulie 2022 de către Ruslan Stelea și Rodica Stelea, în termenul de 5 zile conform art. 115 alin. (1) lit. d) din Legea insolvabilității, înregistrată în cadrul dosarului nr. 2L37/2019 de la Judecătoria Bălți; constatarea încălcării dreptului la un termen rezonabil de examinare a procesului prevăzut la art. 6 §l din CEDO; repararea prejudiciului moral în sumă de 100 000 (o sută mii) lei cu încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în contul reclamanților.

12. Pârâtul Ministerul Justiției, prin intermediul reprezentantului său, Ion Tulbure, a depus referință la cererea de chemare în judecată depusă de către Ruslan Stelea și Rodica Stelea, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, iar în susținerea poziției sale a invocat următoarele argumente de fapt și de drept.

13. Astfel, a menționat faptul că justețea duratei procedurilor trebuie evaluată în lumina circumstanțelor cauzei și cu referință la următoarele criterii de apreciere: complexitatea cauzei, comportamentul părților care include aprecierea comportamentului reclamantului și a autorităților, și miza (interesul) pentru reclamant. Prin comportamentul părților, care include aprecierea comportamentului reclamanților și a autorităților se va aprecia comportamentul tuturor părților implicate în proces, inclusiv existența unor întârzieri inexplicabile, amânări neîntemeiate, consecutivitatea ședințelor, planificarea unei ordini a ședințelor cu pauze îndelungate etc. În conformitate cu art. 61 alin. (1) CPC, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Or, principiul fundamental al bunei-credințe în folosirea drepturilor sale, stipulat în prevederea indicată, este aplicabil și în raport cu reprezentanții acestora. Mai cu seamă, făcând o apreciere a tuturor circumstanțelor de fapt și de drept a cauzei, a semnalat un comportament intolerabil din partea participanților la proces care au fost antrenați în examinarea acestei cauze. Or, o atare atitudine abuzivă în exercitarea drepturilor de către părți nu urmărește decât tergiversarea procesului.

14. Reprezentantul pârâtului a consemnat că în baza raportului motivat de către Judecătoria Bălți, sediul Fălești, nu se atestă motive de tergiversare a examinării cauzei, or, însăși respectarea întocmai a procedurii din partea instanțelor de judecată naționale, cu asigurarea respectării drepturilor participanților la proces, nu poate fi privită drept „tergiversare a examinării cauzei”, motiv din care nu pot fi reținute argumentele reclamanților în acest sens.

15. Astfel, în urma elucidării raportului motivat, a constatat că amânările ședințelor de judecată la caz au intervenit drept urmare a cererilor înaintate de către participanții la proces.

16. Reprezentantul pârâtului a subliniat că termenul rezonabil urmează a fi apreciat în colaborare și cu termenii prevăzuți de legislația procesual civilă, fiind stabiliți în vederea asigurării desfășurării procesului cu respectarea principiilor fundamentale ale dreptului procesual civil, cum ar fi: principiul disponibilității, principiul contradictorialității și egalității în drepturi a participanților la proces, reglementări prevăzute de art. 26, 27 Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova, principii care în ansamblul lor materializează dreptul părții la un proces echitabil.

17. A menționat, că examinarea cauzei în termen rezonabil este doar una din componentele dreptului la un proces echitabil și prin urmare, nu poate preleva asupra acestuia din urmă. Astfel,

perioada de examinare nu poate fi pusă exclusiv în sarcina instanțelor judecătorești, urmând a fi apreciată conform cazului concret iscat instanței.
18. Realizând o apreciere, prin cumul, a criteriilor în dependență de care se apreciază rezonabilitatea termenului de examinare a cauzei, perioada de referință în cauza principală nu depășește limita rezonabilității pentru astfel de cauze. În contextul celor expuse și luând în considerație comportamentul reclamantului și de sarcina lunară a fiecărui judecător din cadrul instanțelor de judecată, a reținut că autoritățile judecătorești au acționat cu bună- credință, cu o suficientă diligență, au întreprins toate măsurile necesare în vederea examinării și soluționării rapide, obiective și sub toate aspectele a cauzei civile.
19. Cu referire la pretenția de acordare a sumei în scopul satisfacerii prejudiciului moral, a reținut că instanța de drept comun în acest sens urmează să aplice prevederile art. 118 Cod de Procedură Civilă, în temeiul căruia „părțile sunt obligate să prezinte probe pe care le invocă, conform legislației în vigoare". În acest context, a subliniat că sarcina probării prejudiciului moral nu poate fi pusă doar pe seama reclamantului, dar se apreciază individual pentru fiecare caz, luându-se în considerare argumentele ambelor părți în proces și jurisprudența Curții Europene, excluzându-se pretenții excesive și vădit exagerate.
20. Consideră că a probat lipsa nerezonabilității duratei procedurilor, cu referire la cauza reclamată, prin prezentarea raportului motivat și elucidarea specificului cauzei. Suplimentar, Ministerul Justiției este în imposibilitate de a mai proba lipsa suportării de către reclamanți a prejudiciului moral, atât timp cât nu a fost probată existența de facto a acestui prejudiciu, or, apriori, nu se poate constata lipsa a aceea ce nu există.
21. Reprezentantul pârâtului a susținut că instanța de judecată nu trebuie să-și formeze o idee preconceputăconform căreia presupusa încălcare a unui drept implică în mod obligatoriu și existența unui prejudiciu, este necesar de stabilit prin probe, dacă a existat în mod veridic un prejudiciu. Respectiv, un asemenea comportament are un efect nociv nu doar pentru societate cât și pentru cadrul legal din motiv că se creează un precedent care cu trecerea timpului este tot mai greu de remediat.
22. Totodată a calificat pretenția inexistentă, iar argumentele invocate întru motivarea acestui capăt al acțiunii, poartă doar un caracter declarativ, formal, fără a dispune de suport atât probatoriu, cât și juridic.
23. În ședința de judecată, reclamanții Ruslan Stelea și Rodica Stelea nu s-au prezentat, dar au solicitat examinarea cauzei în lipsă.
24. Reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Teodor Stelea, în ședința de judecată a pledat pentru respingerea acțiunii formulate de Ruslan Stelea și Rodica Stelea, pe care o consideră ca fiind neîntemeiată, susținând cele indicate prin referință.

Aprecierea instanței de judecată.

25. Audiind participanții la proces asupra acțiunii formulate, studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, verificând argumentele expuse în cererea de chemare în judecată și obiecțiile reprezentantului pârâtului expuse în referință în raport cu probatoriul cercetat în ședința de judecată, instanța constată că, cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Stelea și Rodica Stelea este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, pentru următoarele considerente.

26. Conform articolului 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
27. În temeiul articolului 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.
28. Instanța de judecată reține că, în cadrul procesului de insolvabilitate intentat față de S.R.L. „Norelit Investgrup", reclamanții Ruslan Stelea și Rodica Stelea au fost recunoscuți în calitate de creditori garantați, asupra patrimoniului debitorului insolvabil, și anume asupra apartamentelor nr. ***** și nr. *****, numere cadastrale *****și *****, situate în blocul locativ din str. *****cu creanțe garantate validate în mărime de 735015,64 lei și respectiv 920152,74 lei, fapt confirmat prin tabelul definitiv consolidat al creanțelor, care potrivit art. 143 alin. (8) a Legii insolvabilității, are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.
29. Din conținutul raportului motivat prezentat de Ministerul Justiției, expediat de către Judecătoria Bălți, sediul Fălești, se atestă următoarele:

- La ședința din 11 noiembrie 2019 - s-a emis hotărâre privind constatarea insolvabilității și intentarea procesului de insolvabilitate față de S.R.L. „Norelit Investgrup";
- La ședința din 10 februarie 2020 - s-a validat tabelul creanțelor. Pentru pronunțarea încheierii la solicitarea creditorilor Olga Roșca, Afanasiev Maxim și Nistor Dorel s-a anunțat întrerupere până la data de 11 februarie 2020, fiind pronunțată în afara ședinței de judecată la 11 februarie 2020. La fel a fost pronunțată la 11 februarie 2020 încheierea pe marginea solicitărilor înaintate de creditorul Dodoglo Victor. Pentru examinarea contestațiilor depuse de Nicolov Vitali, Roșea Olga și Nistor Dorel s-a stabilit ședință pentru 09 aprilie 2020, ora 14.00. Pentru examinarea contestațiilor depuse de Caraman S., Cataraga T. și Caragia T.B s-a stabilit ședință pentru 14 aprilie 2020, ora 10.00. Pentru examinarea contestațiilor depuse de Marcova O., Bogomolova L., Hristian A., Qutami T. s-a stabilit ședință pentru 23 aprilie 2020, ora 10.00. Pentru examinarea contestațiilor depuse de Afanasiev Maxim, Macarova. T., Bîta T. s-a stabilit ședință pentru 30 aprilie 2020, ora 14.00. Pentru examinarea contestațiilor depuse de Danciu Z., Danciuc G. și Topală R. s-a stabilit ședință pentru 04 mai 2020, ora 10.00. Pentru examinarea contestațiilor depuse de Nicolov V. și S.R.L. Zanna Audit s-a stabilit ședință pentru 11 mai 2020, ora 10.00;
- Ședința din 09 aprilie 2020 nu a avut loc în legătură cu starea epidimiologică;
- La ședința din 28 mai 2020 nu s-a prezentat nici o parte, ședința a fost amânată pentru data de 02 iulie 2020, ora 14.00, cu citarea repetată a părților;
- La ședința din 29 mai 2020 - nu s-au prezentat: reprezentantul debitorului, S.R.L. „Norelit Investgrup", creditorii Danciuc Ghenadie, Danciuc Zinaida, Stelea Ruslan și Stelea Rodica. S-a respins cererea creditorului Danciuc Ghenadie. Pentru examinarea contestației depuse de Stelea Ruslan și Stelea Rodica s-a stabilt ședință pentru 06 iunie 2020;
- La ședința din 05 iunie 2020 - s-a anunțat întrerupere pentru pronunțarea încheierii pe marginea contestațiilor pentru 12 iunie 2020, ora 10.00;

- La ședința din 12 iunie 2020 - s-a dat citirii dispozitivului încheierii privind respingerea contestațiilor;
- La ședința din 02 iulie 2020 - s-au examinat contestațiile și pronunțarea a fost întreruptă și pronunțată la 17 iulie 2020, ora 10.00;
- La ședința din 20 iulie 2020 - s-au examinat contestațiile depuse de creditori;
- La ședința din 22 iulie 2020 - au fost pronunțate 4 contestații și o cerere de repunere în termen;
- La ședința din 27 iulie 2020 - au fost pronunțate 5 contestații și o cerere de repunere în termen a cererii de validare a creanțelor;
- La ședința din 29 iulie 2020 - au fost pronunțate hotărâri pe 3 contestații;
- La ședința din 06 august 2020 - au fost admise 3 contestații, admisă cererea de subrogare în drepturi procesuale, respinsă cererea de repunere în termen a cererii de validare a creanțelor;
- La ședința din 01 octombrie 2020 - a fost încetată procedura pe 1 contestație, examinate 6 contestații și pronunțate pe 6 contestații;
- La ședința din 09 octombrie 2020 - au fost respinse 6 contestații;
- La ședința din 29 octombrie 2020 - ședința nu a avut loc, judecătorul în concediu medical;
- La ședința din 19 noiembrie 2020 - a fost examinată și respinsă cererea de destituire a administratorului insolvabilității; La ședința din 10 decembrie 2020 - a fost admisă cererea de reclamare a probelor, amânată deliberarea și pronunțarea pe cererea de repunere în termen a cererii de validare a creanțelor;
- La ședința din 18 decembrie 2020 - a fost respinsă cererea de repunere în termen a cererii de validare a creanțelor;
- La ședința din 22 decembrie 2020 - a fost examinată contestația, amânată deliberarea și pronunțarea;
- La ședința din 25 februarie 2021 - a fost amânată la cererea creditorului;
- La ședința din 10 martie 2021- a fost admisă contestația creditorului;
- La ședința din 20 aprilie 2021- a fost instituit regim special de activitate;
- La ședința din 27 aprilie 2021 - a fost instituit regim special de activitate;
- La ședința din 14 mai 2021 - a fost amânată la cererea creditorului;
- La ședința din 28 mai 2021 - a fost amânată din lipsa dovezii citării legale a tuturor participanților la proces;
- La ședința din 18 iunie 2021 - au fost examinate și respinse 12 contestații asupra hotărârii adunării creditorilor și 2 contestații asupra acțiunilor administratorului insolvabilității;
- La ședința din 28 iunie 2021 - a fost examinată și admisă cererea de încetare a procesului pe marginea demersului de degrevare asupra bunului imobil;
- La ședința din 01 iulie 2021 - a fost acordat termen creditorului de a prezenta actele în original, admise 2 cereri de repunere în termen a cererilor de validare;
- La ședința din 05 iulie 2021 a fost examinată și admisă contestația asupra creanțelor din tabel, amânată cererea de anulare a hotărârii adunării creditorilor din 22 iunie 2021;
- La ședința din 21 septembrie 2021 a fost respinsă cererea de recuzare înaintată de Stelea Ruslan în privința judecătorului Valeriu Pădurari;
- La ședința din 21 septembrie 2021 a fost respinsă cererea de recuzare înaintată de Fedunovici (Toacă) Victoria în privința judecătorului Valeriu Pădurari;

- La ședința din 24 septembrie 2021 au fost examinate și respinse 18 contestații a creditorilor în baza art. 55, 68 a Legii insolvabilității;
- La ședința din 01 octombrie 2021 - ședința nu a avut loc, judecătorul în autoizolare, motive de sănătate;
- La ședința din 07 octombrie 2021 - ședința nu a avut loc, judecătorul în autoizolare, motive de sănătate;
- La ședința din 22 octombrie 2021 - au fost examinate 32 de contestații asupra hot. Adunării creditorilor;
- La ședința din 25 octombrie 2021 - au fost examinate 7 contestații;
- La ședința din 02 noiembrie 2021 - ședința amânată la cererea creditorilor;
- La ședința din 05 noiembrie 2021 - ședința amânată, Judecătorul prezent la ședința CSM;
- La ședința din 09 noiembrie 2021 - rezultatul ședinței: Contestații respinse;
- La ședința din 10 noiembrie 2021 - a fost înaintată cerere de recuzare judecătorului;
- La ședința din 12 noiembrie 2021 - a fost înaintată cerere de strămutare. Dosarul expediat la CA Bălți;
- La ședința din 17 noiembrie 2021 - a fost înaintată cerere de strămutare. Dosarul expediat la CA Bălți;
- La ședința din 15 decembrie 2021- au fost pronunțate 6 încheieri pe marginea a 35 de contestații;
- La ședința din 22 decembrie 2021 - au fost înaintate 3 cereri de recuzare;
- La ședința din 23 decembrie 2021 - a fost respinsă cererea de recuzare;
- La ședința din 12 ianuarie 2022 - au fost pronunțate încheieri asupra contestațiilor;
- La ședința din 18 martie 2022 - ședința a fost suspendată prin Dispoziția nr.5 din 02 martie 2022 a CSE;
- La ședința din 14 aprilie 2022 - a fost amânată la cererea administratorului insolvabilității;
- La ședința din 31 mai 2022 - a fost examinată cererea asupra acțiunilor administratorului;
- La ședința din 10 iunie 2022 - a fost examinată cererea de accelerare - respinsă;
- La ședința din 14 iunie 2022 - a fost respinsă cererea depusă în baza art. 68 a LI, examinate contestațiile asupra hot. adunării creditorilor;
- La ședința din 21 iunie 2022 - au fost examinate 2 contestații și o cerere de opoziție;
- La ședința din 28 iunie 2022 - au fost pronunțate încheieri. Contestații admise parțial;
- La ședința din 30 iunie 2022 - a fost admisă cererea de repunere în termen;
- La ședința din 06 iulie 2022 – au fost respinse 3 cereri asupra acțiunii administratorului insolvabilității;
- La ședința din 07 iulie 2022 - ședința amânată la cererea administratorului insolvabilității;
- La ședința din 20 iulie 2022 - ședința amânată, judecătorul antrenat în proiectul instanțe pilot-model;
- La ședința din 04 august 2022 - au fost examinate și respinsă cererea de aplicare a procedurii de compensare reciprocă;
- La ședința din 17 august 2022 - ședința amânată la cererea administratorului insolvabilității;

- La ședința din 23 august 2022 - examinată contestația creditorului Grosman și cererea creditorului Caragia.
- La ședința din 26 august 2022 - ședința amânată, depusă cerere de recuzare;
- La ședința din 29 august 2022 - respinsă cererea de recuzare;
- La ședința din 05 septembrie 2022 - amânată la cererea administratorului insolvabilității;
- La ședința din 07 septembrie 2022 - amânată, judecătorul antrenat la seminar.
- La ședința din 08 septembrie 2022 - cererea de recuzare admisă.
- La ședința din 09 septembrie 2022 - cererea de recuzare respinsă.
- La ședința din 14 septembrie 2022 - ședința nu a avut loc, în legătură cu examinarea cererii de strămutare de către CA Bălți;
- La ședința din 23 noiembrie 2022 - ședința nu a avut loc, în legătură cu examinarea cererii de strămutare de către CA Bălți;
- La ședința din 05 decembrie 2022 - ședința nu a avut loc, în legătură cu examinarea cererii de strămutare de către CA Bălți;
- La ședința din 16 decembrie 2022 - ședința nu a avut loc în legătură cu admiterea declarației de abținere a judecătorului Pădurari Valeriu, cauza fiind distribuită aleatoriu judecătorului Ion Popescu;
- La ședința din 09 februarie 2023 - a avut loc declinare de competență și strămutarea dosarului;
- La ședința din 18 aprilie 2023 - Creditorul Gîrleanu N. a depus cerere de strămutare.
- La ședința din 18 aprilie 2023 - Judecătorul Clevadî Adrian a admis cererea de strămutare și a respins cererea de recuzare.
- La ședința din 28 aprilie 2023 - nu a avut loc, participarea judecătorului la Adunarea Generală a Judecătorilor în baza încheierii Președintelui interimar al Judecătoriei Bălți din 25 septembrie 2023, dosarul a fost redistribuit judecătorului Dorin Cazacu. În baza încheierii din 13 octombrie 2023 dosarul a fost primit în procedură de judecătorul Dorin Cazacu, fiind stabilită ședința pentru 24 ianuarie 2024.

30. În corespundere cu articolul 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime. În conformitate cu articolul 192 alin.(1) din Codul de procedură civilă, cauzele civile se judecă în primă instanţă în termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sînt: complexitatea cauzei, comportamentul participanţilor la proces, conduita instanţei judecătoreşti şi a autorităţilor relevante, importanţa procesului pentru cel interesat. Respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei se asigură de către instanţă.

31. Conform articolului 1 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil hotărârii judecătorești, (1) Scopul prezentei legi este crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei şi a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti. (2) Aplicarea şi interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislaţiei naţionale, a prevederilor Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi a jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului. Conform art. 2 alin. (1)-(3), (6) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil hotărîrii judecătorești, (1) Orice persoană fizică sau

juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti poate adresa în instanţă de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de prezenta lege şi de legislaţia procesuală civilă. (2) Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare reclamant). (3) Prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se repară indiferent de vinovăţia instanţei de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărîrilor judecătoreşti sau a instituţiei de stat debitoare. (6) Mărimea reparaţiei prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se stabileşte de instanţa de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant. Potrivit dispoziţiilor art. 3 alin. (1) al aceleiaşi Legi, (1) Cererea de chemare în judecată privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare (denumită în continuare cerere de chemare în judecată) se depune conform regulilor de competenţă jurisdicţională stabilite la capitolul IV din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova şi se examinează de un alt complet de judecată decît cel care a examinat (examinează) cauza în care se pretinde încălcarea.

32. În concordanță cu articolul 4 alin.(1) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil hotărârii judecătorești, sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiţiei, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare şi suportarea costurilor şi cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.

33. Instanța notează că dreptul la soluţionarea cauzelor într-un termen rezonabil, constituie o garanţie a realizării dreptului la un proces echitabil, şi este consacrat în art.6 § 1 al Convenţiei Europene pentru Drepturile Omului şi a Libertăţilor fundamentale, care prevede că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, public şi în termen rezonabil, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii penale îndreptate împotriva sa. art.6 par.(1) al Convenţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

34. La acest capitol, instanța reţine că atât din prevederile articolul 192 din Codul de procedură civilă, cât şi din cele expuse la art.6 al Convenţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului

şi a Libertăţilor Fundamentale, rezultă că determinarea existenţei sau lipsei unei încălcări din partea instanţei a termenului rezonabil de examinare a litigiului este posibilă în urma evaluării integrităţii procedurilor aplicate de instanţă la examinarea litigiului. Potrivit jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, caracterul rezonabil al duratei procedurilor judiciare trebuie apreciat în funcţie de circumstanţele cauzei şi prin prisma a trei criterii de apreciere (Frydlender împotriva Franţei [GC], nr. 30979/96, § 43, CEDO 2000-VII): - complexitatea cauzei; - conduita părţilor; - conduita autorităţilor judecătoreşti. În această ordine de idei Înalta Curte statuează că, în cazul în care cauza implică o complexitate considerabilă „justul echilibru" trebuie menţinut între exigenţele celerităţii procedurilor judecătoreşti şi principiul general al bunei administrări a justiţiei, consacrat în egală măsură de art.6 al Convenţiei (cauza Boddaert v. Belgia, 12.10.1992 nr. 12919/87). Complexitatea cauzei: în acest aspect instanța menționează, că litigiul în cauză - pornind de la numărul părților implicate în proces, reclamant, pârâți, intervenient accesoriu, multitudinea cerințelor formulate, dispunerea expertizei - din punct de vedere factologic și juridic – prezintă totuși o complexitate majoră.

35. Analizând derularea procesului sub aspectul analizării comportamentului părților și a instanței de judecată, se reține că prin comportamentul părţilor, jurisprudenţa pertinentă impune aprecierea comportamentului tuturor părţilor implicate în proces, inclusiv, existenţa unor întârzieri inexplicabile, amânări neîntemeiate, consecutivitatea şedinţelor, planificarea unei ordini a şedinţelor cu pauze îndelungate; etc.

36. În acest context instanța relevă că potrivit dispoziţiilor articolului 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, participanţii la proces sunt obligaţi să se folosească cu bună-credinţă de drepturile lor procedurale. Or, principiul fundamental al bunei-credinţe în folosirea drepturilor sale, stipulat în prevederea indicată, este aplicabil şi în raport cu reprezentanţii acestora.

37. Reieșind din raportul motivat al Judecătoriei Bălți, sediul Fălești, anexat la materialele cauzei, rezultă că ședințele au fost stabilite în termeni reduși, amânări din vina instanței nu au fost admise.

38. Din raportul anexat se mai atestă că instanțele judecătorești au respectat dreptul părților litigioase la examinare în termen rezonabil a cauzei, precum și în comportamentul acestora nu se denotă o oarecare lipsă de diligență. Mai mult decât atât, cauza s-a perindat și în cadrul stării de urgență și ulterior - diverse regimuri speciale de activitate.

39. Astfel, sub acest aspect, instanța constată lipsa din partea autorității judecătorești în cadrul judecării cauzei e, a unor amânări nejustificate a şedinţelor de judecată sau tergiversarea în alt mod a procesului de examinare a cauzei manifestată din partea instanței de judecată, or după cum a fost elucidat mai sus, în mare parte ședințele de judecată au fost amânate la cererea participanților la proces.

40. Concluzionând, instanța de judecată reține că, în speţa dată, sub nici un aspect nu se atestă din partea instanței judecătorești acțiuni de tergiversare a termenului rezonabil de judecare a pricinii, o dată ce participanţii procesului au cerut să dispună pe măsură de realizarea drepturilor lor procedurale prevăzute de articolele 56 și 60 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată deținând obligația pozitivă de a nu împiedica și respectiv de a crea condiții egale pentru toți participanții în proces pentru realizarea deplină a acestor drepturi, pornind de la respectarea principiului egalității armelor. Or, dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei în mod obligatoriu urmează a fi coroborat cu termenii prevăzuţi de legislaţia procesual civilă, stabiliţi în vederea asigurării desfăşurării procesului, cu respectarea unor aşa principii fundamentale cum ar fi: principiul disponibilităţii, principiul contradictorialităţii şi egalităţii în drepturi a participanţilor la proces, consacrate prin art. 26, 27 CPC, principii care în ansamblul

lor materializează dreptul părţii la un proces echitabil. Examinarea cauzei în termen rezonabil este doar una din componentele dreptului la un proces echitabil şi prin urmare, nu poate prevala asupra acestuia din urmă.

41. În acest sens, relevanță prezintă Hotărârea Curţii Europene a Drepturilor Omului din 22 septembrie 2009, pronunțată în cauza Bican versus România (cererea nr. 37338/02), din care rezultă că statul nu poate fi făcut vinovat de durata procedurilor, în timp ce însuşi reclamantul a stat la originea acestui lucru. Curtea a accentuat: conduita persoanei constituie un fapt obiectiv, care nu poate fi imputat statului pârât şi numai lipsa de promptitudine imputabilă autorităţilor judiciare competente, poate să conducă la constatarea unei depăşiri a termenului rezonabil contrar convenţiei [Brechos împotriva Greciei (dec.), nr. 7632/04, 11 aprilie 2006; Zabelina împotriva Ucrainei (dec.), nr. 31094/02, 15 ianuarie 2008].

42. Instanța de judecată reține că, potrivit practicii, ce se desprinde din Deciziile CEDO - participanții la procesul de judecată, inițiind proceduri în justiție, sau aflând despre implicarea în cadrul unei cauze judiciare, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său, iar analizate și sub acest aspect circumstanţele speţei, demonstrează lipsa în prezenta speță a temeiurilor legale pentru constatarea încălcării dreptului reclamantului de judecare în termen rezonabil a cauzei.

43. Reieşind din cele expuse mai sus, instanța conchide asupra lipsei în prezenta speţă a elementelor încălcării dreptului reclamantului la judecarea cauzei civile sus-indicate, în termen rezonabil, iar pe cale de consecință și despre lipsa temeiurilor de încasare a prejudiciului moral pretins.

44. Respectiv, prejudiciul moral în speță ar urma să fie reparat doar în cazul stabilirii încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei și doar dacă ar fi fost confirmată o legătură de cauzalitate între dreptul încălcat şi prejudiciul pretins.

45. Ca urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării, instanța concluzionează că, argumentele expuse de către reclamanți sunt lipsite de substanță obiectivă, netemeinicia pretențiilor fiind pe deplin demonstrată, iar argumentele invocate de către reclamanți poartă caracter pur formal.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 87 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti din 21 aprilie 2011, articolelor 118, 130, 236, 238, 239, 241 și 362 Cod de procedură civilă,

hotărăște:

1.Se respinge cererea de chemare în judecată formulată de Ruslan Stelea, Rodica Stelea către Ministerul Justiției al RM cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei, încasarea prejudiciului moral.

2. Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președinte de ședință,
Judecător Ecaterina Silivestru